

ПОЛІУРЕТАНСЕЧОВИНИ З КОПОЛІМЕРОМ ПОЛІ(ВІНІЛЛОВИЙ СПИРТ-КО-ПОЛІЕТИЛЕНГЛІКОЛЬ) У СТРУКТУРІ ЯК ПОЛІМЕРНІ НОСІЇ ЛІКАРСЬКИХ РЕЧОВИН

Віслогузова Т. В., Рожнова Р. А., Примушко С. О., Кісельова Т. О.
Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України, Київ, Україна
rudenchyk@gmail.com

При отриманні нових гідрофільних полімерних матеріалів, здатних до більш повного та пролонгованого вивільнення лікарської речовини з полімерної матриці є доцільним введення до їх структури гідрофільних ланцюгів кополімеру полівінілового спирт-поліетиленгліколь (ПВС-ПЕГ) (рис. 1), який використовується у фармацевтичній галузі. Поліуретансечовини (ПУС) широко застосовуються в медицині як основа при створенні композиційних матеріалів з місцевою пролонгованою лікувальною дією. Тому, доцільним є створення ПУС з фрагментами кополімеру ПВС-ПЕГ у структурі як полімерних носіїв лікарських речовин.

ПУС отримували на основі діізоціанатного форполімеру (ДФП) (синтезованого на основі поліоксипропіленгліколю та 2,4-;2,6-толуїлендіізоціанату за мольного співвідношення 1:2), 4,4'-діамінодифенілметану (ДАДФ) та кополімеру ПВС-ПЕГ у середовищі диметилсульфоксид. Хід реакції контролювали методом ІЧ-спектроскопії за визначенням вмісту вільних NCO-груп. Для вибору полімерного матеріалу з оптимальними властивостями, було синтезовано ПУС із фрагментами кополімеру ПВС-ПЕГ (рис. 2) за різного мольного співвідношення ДФП:ДАДФ:ПВС-ПЕГ (1:0,7:0,3; 1,0:0,8:0,2; 1,0:0,9:0,1). Проведені дослідження їх структури та фізико-механічних властивостей.

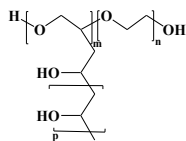

Рис. 1. Структурна формула кополімеру ПВС-ПЕГ

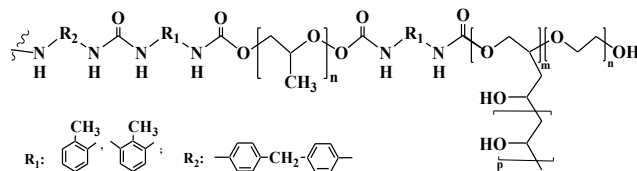

Рис. 2. Структурна формула вузлів розгалуження ПУС з фрагментами кополімеру ПВС-ПЕГ у структурі

За результатами фізико-механічних випробувань, міцність при розриві синтезованих ПУС лежить у межах 0,3–0,6 МПа, відносне подовження при розриві складає 47–186 %. Найкращі фізико-механічні властивості мають ПУС, синтезовані за мольного співвідношення ДФП:ДАДФ:ПВС-ПЕГ як 1:0,7:0,3, для яких міцність при розриві становить 0,6 МПа, відносне подовження при розриві – 68 %.

Про проходження реакції уретанотворення між NCO-групами ДФП та OH-групами кополімеру ПВС-ПЕГ свідчать наступні зміни. В частотному інтервалі 3000–3700 cm^{-1} смуга поглинання ν_{OH} кополімеру (3411 cm^{-1}) на спектрах ПУС відсутня, що свідчить про взаємодію OH-груп кополімеру з NCO-групами ДФП з появою смуг поглинання $\nu_{\text{NH-зв'яз.}}$ (3292 cm^{-1}) і $\nu_{\text{NH-вільн.}}$ (3530 cm^{-1}). У діапазоні спектрів 1500–1800 cm^{-1} наявні смуги поглинання $\nu_{\text{C=O}}$ COO-груп (1726 cm^{-1}), $\nu_{\text{C=O}}$ і δ_{NH} сечовинних груп (1630 cm^{-1}) та δ_{NH} уретанового фрагменту (1537 cm^{-1}).

Таким чином, синтезовані ПУС з фрагментами кополімеру ПВС-ПЕГ за своїми властивостями можуть бути використані як полімерні носії лікарських речовин при створенні біологічно активних композиційних матеріалів для медицини.